

ГУ ДПС У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ІНДИВІДУАЛЬНА ПОДАТКОВА КОНСУЛЬТАЦІЯ від 22.06.2021 р. № 2504/ПК/20-40-07-10-19

Головне управління ДПС у Харківській області (далі – ГУ ДПС області) розглянуло Ваш запит від 27.05.2021 на отримання індивідуальної податкової консультації щодо роз'яснення норм застосування реєстратора розрахункових операцій (далі – РРО), з урахуванням фактично викладених обставин та в порядку статті 52 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) повідомляє таке.

Згідно із зверненням, Ви здійснюєте діяльність на спрощеній системі оподаткування 2 групи з Інтернет-торгівлі. За 2020 рік перевищили граничний розмір обсягу доходу понад 1000000 гривень. Оплата за товари здійснюється покупцями на розрахунковий рахунок підприємця за допомогою систем Приват24, Ощад24, Монобанк, Webforpay.

З урахуванням викладеного, Ви просити надати роз'яснення з наступних питань:

- Чи необхідно застосовувати реєстратор розрахункових операцій у разі перевищення граничного розміру доходу понад 1000000 грн та надходження коштів з оплати товарів за допомогою систем Приват24, Ощад24, Монобанк, Webforpay;
- Чи можна вважати розрахунковою операцією момент формування замовлення покупця після надходження грошових коштів на розрахунковий рахунок.

Правові засади застосування РРО у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг визначені Законом України від 06 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування РРО у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (далі – Закон № 265). Дія цього закону поширюється на усіх суб'єктів господарювання, їх господарські одиниці та представників (уповноважених осіб) суб'єктів господарювання, які здійснюють розрахункові операції у готівковій та/або безготівковій формі.

Відповідно до ст. 2 Закону № 265 розрахункова операція – приймання від покупця готівкових коштів, платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо за місцем реалізації товарів (послуг), видача готівкових коштів за повернутий покупцем товар (ненадану послугу), а у разі застосування банківської платіжної картки – оформлення відповідного розрахункового документа щодо оплати в безготівковій формі товару (послуги) банком покупця або, у разі

повернення товару (відмови від послуги), оформлення розрахункових документів щодо перерахування коштів у банк покупця.

Статтею 3 Закону № 265 визначено, що суб'єкти господарювання, які здійснюють розрахункові операції в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням електронних платіжних засобів, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, а також операції з приймання готівки для подальшого її переказу зобов'язані:

проводити розрахункові операції на повну суму покупки (надання послуги) через зареєстровані, опломбовані у встановленому порядку та переведені у фіскальний режим роботи реєстратори розрахункових операцій або через зареєстровані фіскальним сервером контролюючого органу програмні реєстратори розрахункових операцій зі створенням у паперовій та/або електронній формі відповідних розрахункових документів, що підтверджують виконання розрахункових операцій, або у випадках, передбачених цим Законом, із застосуванням зареєстрованих у встановленому порядку розрахункових книжок;

надавати особі, яка отримує або повертає товар, отримує послугу або відмовляється від неї, включаючи ті, замовлення або оплата яких здійснюється з використанням мережі Інтернет, при отриманні товарів (послуг) в обов'язковому порядку розрахунковий документ встановленої форми та змісту на повну суму проведеної операції, створений в паперовій та/або електронній формі (у тому числі, але не виключно, з відтворенням на дисплеї РРО чи дисплеї пристрою, на якому встановлений ПРРО QR-коду, який дозволяє особі здійснювати його зчитування та ідентифікацію із розрахунковим документом за структурою даних, що в ньому міститься, та/або надсиланням електронного розрахункового документа на наданий такою особою абонентський номер або адресу електронної пошти).

Законодавство України ототожнює готівкові розрахункові операції з розрахунковими операціями, здійсненими за допомогою POS-терміналів та платіжних карток банківських установ, що проводяться суб'єктами господарювання всіх форм власності, у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг.

Застосування РРО/ПРРО залежить не від форми розрахункових операцій, а від способу їх здійснення. Наприклад, у разі здійснення розрахунків шляхом внесення готівки через касу банку, з використанням он-лайн банкінгу, РРО/ПРРО може не застосовуватись.

Форму та зміст розрахункового документу/електронного розрахункового документу визначено Положенням про форму та зміст розрахункових документів/електронних розрахункових документів, затвердженим наказом

Міністерства фінансів України від 21.01.2016 № 13, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11.02.2016 за № 220/28350.

Звертаємо увагу, що згідно з роз'ясненням Національного банку України (лист від 28.11.2019 № 57-0007/62082) квитанція, отримана при здійсненні розрахунку за допомогою електронного платіжного засобу (далі – ЕПЗ), не є розрахунковим документом у розумінні Закону № 265 та не підтверджує факту продажу товару (отримання послуг), а лише підтверджує ініціювання переказу коштів з рахунку держателя ЕПЗ.

Таким чином, розрахункові операції із застосуванням ЕПЗ, не супроводжуються розрахунковими документами встановленої форми та змісту, що підтверджують факт продажу товарів чи/або надання послуг, на відміну від виписок банківських установ про здійснення платежів через онлайн систему банківських платежів.

Цю позицію ДПС підтвердив і НБУ, листом від 24.04.2020 № 57-0009/20338, де зазначив, що тільки операції здійснені шляхом переказу коштів з рахунку платника на рахунок отримувача, без використання електронного платіжного засобу, не належать до розрахункових операцій в розумінні Закону № 265.

Згідно з пунктом 296.10 статті 296 Податкового кодексу України (далі – Кодекс), реєстратори розрахункових операцій та/або програмні реєстратори розрахункових операцій не застосовуються платниками єдиного податку першої групи.

Пунктом 61 підрозділу 10 інших перехідних положень розділу XX «Перехідні положення» Кодексу встановлено, що до 1 січня 2021 року РРО/ПРРО не застосовуються платниками єдиного податку другої - четвертої груп (фізичними особами - підприємцями) незалежно від обраного виду діяльності, обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 1000000 гривень, крім тих, які здійснюють:

реалізацію технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту;

реалізацію лікарських засобів та виробів медичного призначення.

З 1 січня 2021 року до 1 січня 2022 року реєстратори розрахункових операцій та/або програмні реєстратори розрахункових операцій не застосовуються платниками єдиного податку другої - четвертої груп (фізичними особами - підприємцями), обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує обсягу доходу, що не перевищує 220 розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, незалежно від обраного виду діяльності, крім тих, які здійснюють:

реалізацію технічно складних побутових товарів, що підлягають гарантійному ремонту;

реалізацію лікарських засобів, виробів медичного призначення та надання платних послуг у сфері охорони здоров'я;

реалізацію ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органічного утворення та напівдорогоцінного каміння.

У разі перевищення платником єдиного податку другої - четвертої груп (фізичною особою - підприємцем) в календарному році граничного обсягу доходу встановленого Кодексом, застосування РРО/ПРРО для такого платника єдиного податку є обов'язковим. Застосування РРО/ПРРО починається з першого числа першого місяця кварталу, наступного за виникненням такого перевищення, та продовжується в усіх наступних податкових періодах протягом реєстрації суб'єкта господарювання як платника єдиного податку.

Тобто, обов'язок застосовувати РРО/ПРРО платником єдиного податку другої - четвертої груп виникає у разі перевищення таким платником в календарному році обсягу доходу, встановленого Кодексом, та/або здійснення визначених пунктом 61 підрозділу 10 розділу XX «Інші перехідні положення» Кодексу видів діяльності.

При цьому, суб'єкт господарювання має провести через РРО/ПРРО розрахункову операцію на підставі виписки фінансової установи, і надати (надіслати) покупцеві розрахунковий документ встановленої форми на повну суму покупки, разом із замовленим товаром.

З урахуванням викладеного та заданих Вами питань повідомляємо наступне.

1. Так, оплата товарів покупцями та використання ними електронних платіжних засобів, систем переказу коштів і т.д., у тому числі за допомогою мережі Інтернет, є розрахунковою операцією в розумінні Закону № 265, та у разі перевищення граничного обсягу доходу, встановленого Кодексом, потребує застосування РРО/ПРРО.

Водночас, при здійсненні розрахунків за товари, роботи (послуги) через:

- установу банку шляхом перерахування коштів із розрахункового рахунку на розрахунковий рахунок (ІВАН, он-лайн банкінг);
- безпосереднє внесення готівки через касу банку для подальшого перерахування на розрахунковий рахунок;

платіжний термінал та/або ПТКС, який належить банку), РРО/ПРРО може не застосовуватись.

2. Відповідно до визначення розрахункової операції, викладеного у статті 2 Закону № 265, розрахунковою операцією вважається саме приймання від покупця готівкових коштів, платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо за місцем реалізації товарів (послуг), а також видача готівкових коштів за повернутий покупцем товар (ненадану послугу). Тобто, розрахунковою операцією у Вашому випадку є момент надходження грошових надходжень на розрахунковий рахунок згідно з випискою фінансової установи.

Згідно з пунктом 52.2 статті 52 Податкового кодексу України індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.